

nevoljno odplivnil ter dejal: „Kdo? Ja tisti preklesti presiči — holt, tega ne smem povedati, sicer imam takoj dohtarja Brenčeljna na vratu! Ali to ti lahko povem, da to že ves svet vé in vrabci to že čivkajo po koroških strehah, pa je amen!“

Najnovejše politične vesti.

Drž. zbor. V torek dne 6. marca je bila po pustnih počitnicah prva seja drž. zbora. Najprej so se rešili nujni predlogi zastran krvavih dogodkov v Galiciji. V Riziowu je namreč vladni komisar po krivici razpusil kmečki shod. Kmetje so se uprli ter s kosami napadli vojake, nato so vojaki streljali. Tri kmetje so bili takoj ubiti, nad 50 pa nevarno ranjenih. Maloruski poslanci so za to ostro napadali vladno vojaštvo. Po tem se je rešil zakon o avskultantih in za tem se je začelo prvo branje volilne preosnove. Prvi je govoril minister notranjih zadev, grof Bylandt-Rheidt ter obrazložil v daljšem govoru glavne misli volilne preosnove. Ker so se k besedi oglasili zastopniki vseh strank (nad 200 govornikov), traja debata več dni. Vladni načrt se vzroči potem odseku 48 članov in v tem odseku se še le začne pravi boj za volilno preosnovo. Dne 9. marca so načelniki klubov sklenili, naj se po dokončanem prvem branju volilne preosnove reši zakon o čekih, zakon o aktivitetnih dokladah uradnikov, zakon o vojaških taksah, obrtni red in zakon o plačevanju prispevkov za skupne zadeve.

Spodnještajerske stvari.

Šola na deželi in nemški poduk. Z dežele smo dobili več pripoznalnih dopisov, v katerih se nam izreka prisrčna, najtoplejša zahvala za to, da smo pred kratkim prijavi umesten in jako koristen članek o nemškem poduku in šolah na kmetih. Tudi mi dopisnikom zahvaljujemo, da so razumeli naš dober nasvet in se sem ter tje začinjajo po njem ravnati. Za prihodnje pa vam vsem svetujemo še enkrat to le: Kjer je štir- pet ali šest-razredna občna šola, tam zahtevajte kmetje, seveda pred vsem udje krajn. šol. sveta, v teh najvišjih razredih nemški poduk, ravno v tem oziru jako malo izpolnjuje, popolnoma zagotovljeno in dovoljeno. Vaši otroci potrebujejo pozneje v življenju, da znajo nemški, le bedak to more tajiti, da bi to ne bilo res. In zdaj lejte, ako se vaši otroci naučijo nemški že v domači šoli, potem jih ni treba pošiljati v mestne šole, kjer vas to veliko stane. Ali ni res tako? Priložnost vam je dana, postavite se na noga in zahtevajte povsod oestro svoje šolske pravice za nemški poduk. Učitelji se morajo postaviti pokoriti sklepom kr. šol. sveta. Sklep kr. šol. sveta se potem predloži okr. šol. svetu, in tista višja šolska oblast gotovo izpolni in izpolniti mora vaše želje. Napade nasprotnikov vselej pogumno zavrnite in branite svoje pravice! Premislite to dobro, stariši, da, česar se otrok v šoli nauči, to je važno za celo njegovo življenje, to je njegov prihodnji kruh, njegovo bodoče premoženje. Ako nič drugega nima, vsaj to porabi in to mu bo hasnilo, česar se je v dobri šoli naučil. Vaša zmaga bo pa le tedaj mogoča, ako se bote z združenimi močmi potegnili za svoje pravice in za svojo koristi.

„Kmečki prijatelji.“ Naši prvaški dohtarji in klerikalni voditelji imajo v svojih rokah spodnještajerske posojilnice; toda, ozrite se na okoli in opazujte jih! Kmečkega posestva vam ne kupijo, temveč le mestne hiše, te več nesejo in potem za denar, s krvavimi žulji prisluženi denar, ki jim ga je ubogi kmet, obrtnik in delavec nanosil, zidajo posojilnične plače, da v njih uganjajo svoje narodne nerodne burke. Maribor, Celje in Ptuj že imajo take teatre. To za zdaj, prihodnje pričbimo o tej stvari obširen članek.

Nakup čistokrvnih bikov. K poročilu „Štajerca“ v štev. 5. t. l. ptujski okr. zastop opozarja še živinorejce, da zdaj rdeče šeke, pincgavske plemenske bika prodaja za lastno ceno in sicer s tem pogojem, da tisti, ki prevzame bika, mora ga imeti 4 leta v reji, še le po 4 letih ga sme prodati ter kupno ceno še le po 4 letih brez obresti odda blagajni okr. zastopa. Ptuj-

ski okr. zastop prodaja tudi čistokrvne pincgavske telice in bičke in sicer na vago za 1 kg po kroni, eno tretjino kupne cene plača okr. zastop, 2/3 pa kupec, tako da, ako živinče vaga 60 kg, plača kupec 40, okr. zastop pa 20 K. Tisti, ki tako živinče prevzame, je takoj njegov lastnik, samo obljubiti mora, da bo imel živinče 4 leta v reji.

Cafovih Han se je zgasilo več in iz raznih krajev v našem uredništvu. Prišlo so s svojimi možeki in ljubčki in vsaka se je priduševala pred urednikom: vse to, kar je bilo v 5. številki, ni res, lejte, „moj“ ni Talijan! — Res je že vse, samo to tu pojasnujemo, da tiste Hane niso bile te prave, zlasti ona ne, ki se je prej pisala Caff.

Velikonočno spoved opravite kot svojo kršč. dolžnost in vedite, da vam samo zaradi tega, ako berete „Štajerca“, noben spovednik ne sme odrekati odveze, kakor je to obljubljal storiti šentjurski in urbanski kaplan v Slov. gor. Kaj ni pred Bogom greh, tudi pred kaplani ni greh in Bog „Štajerca“ nikjer ni prepovedal brati.

Življenje je rešil v Zidanem mostu orožnik Franc Kotnik perici R. Thome. Ko je ta pri Savinji prala, ji je na enkrat izpodrsnilo. Revica bi bila gotovo našla smrt v valovih, ako bi ne bil pogumni orožnik skočil v vodo ter potegnil žensko iz nje.

Gozd je gorel v občini Slemenu pri Selnici. Posestnik gozda, Blaž Urbas; ima vsled tega znatno škodo.

Šoštanj. Pravična zmaga. Dolgih 13 let so se morali šoštanjski naprednjaki pri obč. volitvah boriti s sleparsko prvaško sodrgo, vselej je, žalibog, zmagovala krivica. Prvaki so tam z divjo silo in surovostjo mandrali in tepali pravico naprednih šoštanjkih občanov. Zato ostane dan 7. marca velepomenljiv v zgodovini šoštanjkega trga, ko je končno odklenalo prvaški stranki za vselej v obč. zastopu; v 1. in 2. razredu je sijajno zmagala napredna stranka. Ena okolščina pa je pri tej zmagi posebne važnosti: katoliški duhovnik, namreč šoštanjski župnik Govedič, je v tem boju stal na strani napredne stranke. Mi bi si le želeli, da najde v političnem svojem prepričanju veliko naslednikov med občani. Nasprotno se bo zgodilo, njegovi čl. sobratje ga bodo sovražili za to kakor sami vravogi. Župnik Govedič je po volitvi v svojem nagovoru samega sebe imenoval belo vrano v kolarju. „On — tako je govoril — je Slovenec in nihče ga ni nikdar silil, naj postane Nemeč. Ali, ker mu je načelo, naj se d'vaskomur pravica, za to je volil z Nemci. Slovenec je to le v čast, ako ravnajo po pravici in on bo ostal vselej na tisti strani, kjer se pravica spoštuje.“ Vsa čast vam, velezasluzni g. župnik! Zmagovalna stranka je mirno in dostojno praznovala svojo zmago, izvoljeni odborniki so vložili po 10 K in nabrana svota se bo na dan županove volitve razdelila med domače reveže brez ozira na narodnost. In tako se rušijo prvaško-klerikalne tednjave druga za drugo. Lansko leto je po 18 letih naposled prišel ptujski okraj v napredne roke, okrajni zastopi v Mariboru, Slov. Bistrici in Zg. Radgoni že uspešno in nevstrašeno več let delujejo v naprednem smislu, lepa bodočnost se nam obeta za našo stranko, ako le vsak naprednjak pri vsaki volitvi stori svojo dolžnost. Vam pa, poštteni šoštanjski boritelji, k vaši lepi zmagi vsa čast!

Slovensko uradovanje. C. kr. okr. glavarstvo v Mariboru je razveljavilo sklep obč. odbora v Hočah, ki je sklenil, da zanaprej ne bo sprejemal nemških dopisov. Ravno tako je storilo ptujsko okr. glavarstvo z enakim sklepom ormuške občine, ki je tudi določila, da bo sprejemala edino le slovenske dopise.

Zegnani jezicnik. Dne 6. februarja 1906 je poslala v Kamnici neka ledična „Marijina devica“ h krstu, župnik pa se je začudil nad takim čudežem ter opsoval botro in babico, končno pa rekel: Mati in hčerka obedve ste kur . . . le povejte to doma. Zato je moral pri sodišču plačati poleg sodnijskih stroškov še 20 K kazni.

Tatvina. V Mariboru so neznanj tatje vlomili v hišo gospe Scherbaum, ko je ta odšla v cerkev ter odnesli denarja in dragocenosti za kakih 4500 K.

O ti prešmentana ljubezen! Anton Požegar,

36letni posestnikov sin v Cogetincih, ima prava vroče srce, kar v dve dekleti se je na enku je t zaljubil. Ali prva njegova ljubezen — doma nek dekla — je postajala čim dalje bolj okrogla in hiša ko ji je ljubček hotel pomagati pregnati plaso za ga je zasačila roka pravice. Mariborsko sodišga je zaradi poskusa odstranitve ploda obsodil love na 3 mesece zopora.

Pol litra petroleja je pred par dnevi izplačal nek gledališčna igralka v Mariboru ter se nos. tako hotela umoriti. Zdravnik ji je izpral želoda in dekleta rešil smrti.

Zmrznil je 77 letni Martin Veber iz Ragnanice pri Mariboru. Tisti je bil nekoliko slaborezumen. Pred kratkim je po noči vstal in v sanjsvo srajci divjal po polju semtertje, dokler ni obljubimagal v snegu in tam zmrznil.

Pri štelungu na Spodnještajerskem. Ofic. Gospi vpraša rekruta: „Kaj vi delate doma?“ Rekrut naznač. „Drva sekamo.“

Ptuj. Podli napadi na miroljubnega duhovnika. Pred kratkim je „navdušeni“ vikar Pschunder dnevi mestni cerkvi pri rani službi božji naznanil, da rido se bo v prihodnje tudi slovenski pridigovalo, skarje si to ljudstvo želi. To vest je izvedel mestni odbor in v svoji zadnji seji je interpeliral prelo sednika, ali je to res. Na to se mu je odgovoruntarilo, da je preč. g. prošt županu g. Orniku boznjavil, dokler on ostane kot prošt mestne cerkve do da se tako dolgo ne bo brez dovoljenja mestednega zastopa v mestni cerkvi slovenski pridigjenjevalo, ker bi to povzročilo velikanski nemid z česar pa si on ne želi. Zdjaj pa čujte; kako tosto zagrizene, nesramne, nizkotne in podle dušeri duhovskem stanu zaradi tega po časnikih napadaznijo svojega višjega duhovskega predstojnika in pastiritija, ki je od celega mesta brez izjeme spoštovan bliskljubljen zaradi svojega mirnega obnašanja vzglednega življenja, ki se v resnici more imenovati pravi naslednik Kristusov, kakih je, žal bog, malo! V mestu je nad 4000 prebivalcev izmed teh je nad 3500 Nemcev, mestna cerkvi pa je samostalna, za Slovence in slovensko pridige pa je tu minoritska cerkev. Da ravno našem mestu, žalibog, ljudje obračajo veri hrbte tega je kriva hujskarija dabovščine, ki jim sam Baco vrste očira in jih podi iz sv. cerkve zaradi v njihove narodnosti! Da se pa taki ljudje nič ta z sramujejo, tako predrzno in nesramno napas duhovnika, svojega sobrata, ki bi ga imeli bal pti tisti že zavoljo njegovega višjega poklica, zaradi treti častitljive starosti, ker ta gospod je že nad 70 let star in je veliko preskusil v svojem življenju konečno zaradi njegove izgledne ljubezni do At bliznjega, ki je poglavitna zapoved Kristusova je to je najbolj žalostno! Mi pa vas, častitotinu dušni oče, prosimo, naj vam ta grda nevaleogla nost duhovnih sobratov ne greni življenja, s M božja roka zadene enkrat vsakega krivičnega za. Preč. g. prošt se držijo le tega, kar jim ekledi j celenca prevz. knezoškof v Mariboru naročijo idar svetujejo, g. prošt delajo le tako, kakor delajlj d škof v Mariboru in to je, menimo, prav! Svoji o le mladim, vročekrvnim, predrznim in še neizkušnim Rov duhovnikom pa pokažite, g. prošt, svojo oblast, kaj jo imate od sv. cerkve nad njimi, če pa vas ma t bodo ubogali, potem jim preskrbite druge službke z ako so jim v našem mestu prevroča tla.

Koroške vesti.

V tužni Gorotan. V zadnjih številkah žvižga in piha koroški modras, ki se hinavsko imenuje Mir, proti naši napredni stranki in proti našemu listu. No, koroški klerikalci še niso toli vajeni brca in časnikarskih klofut kakor štajerski in kranski, zato mi vas tukaj, vi nezreli immu. mlečozobni koroški kaplančki, prav z lepego čenim svarimo, ne dražite nas dalje, kakor ste to storili v dopisih „iz Udmata pri Podravljah“ in „iz Vidrne vasi pri Pliberku“. Šiba bajčastim novo mešo poje, toda pri naših zagrizenih na kaplanih je šibe tudi po novi meši še prav narogosto treba! Mi vemo, da se vi kislodržite, ko pom vidite, v koliki množini prihaja „Štajerc“ na sp. V Koroško in kako tam ljudje napredujejo, ali to lano, vas prav nič ne briga, vaš poklic i vaša službotavlje v cerkvi mir oznanjevat, ne pa ščuvanje nalo. prednih in mirnih ljudi.

Otrok požigalec. 13 letni Matevž Strugar iz Zavrha pri Borovljah je zažgal v Bistrici v a, pr Rožni dolini hišo, v kateri so bili trije otroci oh